

Hoofdhuidkoeling bij chemotherapie (coldcap)

Versie 2 gepubliceerd op 06-01-2021

Uw ziekenhuis	Afdeling & route	Openingstijden
MCL Leeuwarden	Oncologisch Centrum Leeuwarden	Maandag 08.00 - 12.00 uur / 13.00 - 16.00 uur
Henri Dunantweg 2	98	Dinsdag 08.00 - 12.00 uur / 13.00 - 16.00 uur
8934 AD	Telefoon: 058 - 286 66 60	Woensdag 08.00 - 12.00 uur / 13.00 - 16.00 uur
Leeuwarden		Donderdag 08.00 - 12.00 uur / 13.00 - 16.00 uur
		Vrijdag 08.00 - 12.00 uur / 13.00 - 16.00 uur
		Zaterdag Gesloten
		Zondag Gesloten

Hoofdhuidkoeling bij chemotherapie (coldcap)

Wat is een coldcap?

U start binnenkort met chemotherapie. Een van de bijwerkingen van sommige soorten chemotherapie is dat u uw haar kunt verliezen. Het verliezen van uw haar komt doordat de chemotherapie via de bloedvaatjes bij de haarvormende cellen komt en deze beschadigt. Dit zijn cellen in de haarzakjes die ervoor zorgen dat het haar groeit.

Door uw hoofdhuid met een coldcap te koelen tijdens chemotherapie, kan beschadiging aan de haarvormende cellen voorkomen of minder worden. Het is belangrijk dat de coldcap goed contact maakt met de hoofdhuid. Dan werkt het koelen het beste. De coldcap zit daarom strak op uw hoofd. Dat kan vervelend voelen.

De coldcap zit met een slang verbonden aan de koelmachine. Door de coldcap stroomt een koude vloeistof. De vloeistof koelt uw hoofdhuid. Daardoor worden de bloedvaatjes in het hoofd nauwer en stroomt er minder bloed met chemotherapie naar de haarvormende cellen. Hierdoor raakt het haar minder beschadigd en valt het minder snel uit.

De coldcap draagt u voor, tijdens en na de chemotherapie. De eerste 10 tot 15 minuten voelt het dragen van de coldcap niet prettig. Daarna wennen de meeste mensen aan de kou.

Het dragen van een coldcap tijdens de chemotherapie is een keuze die u samen met de arts of verpleegkundige maakt.

Het aanmeten van de coldcap

Voor het beste resultaat is het belangrijk dat de kap goed op uw hoofd past. Daarom bestaan er verschillende maten kappen. Als u voor de eerste chemokuur met hoofdhuidkoeling komt, zal de coldcap worden aangemeten die het best aansluit op uw hoofd. Hier overheen komt een overkap van textiel met een band om de kin voor een betere aansluiting.

Het aanmeten van de coldcap gebeurt tijdens de eerste chemokuur. Hierdoor bent u deze eerste keer wat langer in het ziekenhuis.

Haar natmaken

Voordat de coldcap op uw hoofd wordt vastgemaakt, maken wij uw haar nat met een plantenspuit.

Duur van de behandeling

De coldcap wordt 30 minuten voor het starten van de chemotherapie op uw hoofd geplaatst. Vervolgens draagt u de coldcap tijdens de chemotherapie. Na de

chemotherapie draagt u de coldcap nog 45 minuten tot 1,5 uur. De nakoeltijd wordt bepaald door welke chemotherapie u krijgt.

Veelgestelde vragen

Wat zijn de voor- en nadelen van hoofdhuidkoeling?

Voordelen

- De kans is groter dat u uw haar behoudt;
- U hoeft mogelijk geen haarwerk of hoofdbedekking te dragen;
- U geeft uzelf een kans om haarverlies te voorkomen.

Nadelen

- U bent langer aanwezig in het ziekenhuis;
- U heeft geen garantie op haarbehoud. Er is onzekerheid over het eindresultaat;
- De kwaliteit van uw haar kan minder worden;
- Hoofdhuidkoeling is koud, vooral de eerste 15 minuten

Hoe wordt de koeling verdragen?

De meeste mensen kunnen de coldcap goed verdragen. Alleen de eerste 10-15 minuten zijn vaak vervelend. Sommige mensen krijgen hoofdpijn van de kou. Hiervoor kunt u een pijnstiller krijgen. Als voor u de coldcap echt heel vervelend is, dan kan de behandeling altijd meteen gestopt worden.

Hoe moet ik mij voorbereiden op de coldcap?

- Was uw haar voor de behandeling;
- Doe geen haarverzorgingsproducten in uw haar (gel, lak etc.);
- Draag geen haarspelden en oorbellen.

Wat is mijn kans op haaruitval met hoofdhuidkoeling?

De resultaten van hoofdhuidkoeling verschillen per soort en dosis (hoeveelheid) van de chemotherapie. Ongeveer de helft van de patiënten is tevreden met het resultaat.

De meeste haaruitval vindt plaats na de eerste en tweede keer chemotherapie, ook als u hoofdhuidkoeling krijgt. Ook daarna kan het haar nog dunner worden. Als er haar uitvalt, betekent dit dus niet direct dat de hoofdhuidkoeling niet zal slagen.

Wat als er toch veel haar uitvalt?

Als de behandeling te weinig effect heeft, kan de verpleegkundige u informatie geven over andere mogelijkheden. Zoals haarwerk of een andere vorm van hoofdbedekking (sjaal, mutsje, hoed).

Het is belangrijk dat u zelf informeert bij uw zorgverzekering of u in aanmerking komt voor een vergoeding voor een haarwerk en hoe hoog deze is. De zorgverzekeraar kan u ook vertellen bij welke haarwerkspecialist u terecht kunt om in aanmerking te komen voor deze vergoeding. Uw verpleegkundige kan daarna een machtingsformulier voor u regelen.

Wat gebeurt er met mijn wimpers en wenkbrauwen?

De wimpers en wenkbrauwen worden niet gekoeld tijdens hoofdhuidkoeling. Deze kunnen daardoor mogelijk uitvallen.

U kunt over wimpers en wenkbrauwen de schoonheidsspecialiste om advies vragen. Permanente make-up behoort tot de mogelijkheden.

Hoe moet ik mijn haar behandelen?

Chemotherapie kan het haar droog en breekbaar maken. Gebruik daarom milde haarverzorgingsproducten en blondeer of permanent het haar niet. Laat u adviseren door een kapper als u uw haren wilt verven. Gebruik hierbij geen agressieve producten zoals waterstofperoxide.

Een aantal overige tips:

- Gebruik een conditioner of crèmespoeling.
- Droog uw haar door te deppen in plaats van te wrijven.
- Kam uw haar met een zachte borstel of een grove kam.
- Bind het haar niet te strak bijeen.
- Gebruik geen föhn, krultang, stijltang of heet water. Hitte tast het haar aan en maakt het droger waardoor het sneller afbreekt.

Werken haargroeimiddelen?

Het is nooit wetenschappelijk aangetoond dat middelen die haargroei zouden bevorderen of haaruitval ook echt werken.

Risico's

Veiligheid van de hoofdhuidkoeling

In theorie zou het kunnen dat bij patiënten met uitzaaiingen in de hoofdhuid de chemotherapie door de hoofdhuidkoeling minder goed zou werken. Maar ondanks dat hoofdhuidkoeling inmiddels bij duizenden patiënten is toegepast, is er nog nooit een negatief verloop van de ziekte door hoofdhuidkoeling beschreven.

Uit een [onderzoek \(https://www.hoofdhuidkoeling.nl/hoofdhuidkoeling/veiligheid#:~:text=In%20theorie%20zou%20het%20kunnen,uitzaaiingen%20naar%20de%20hoofdhuid%20zeldzaam\)](https://www.hoofdhuidkoeling.nl/hoofdhuidkoeling/veiligheid#:~:text=In%20theorie%20zou%20het%20kunnen,uitzaaiingen%20naar%20de%20hoofdhuid%20zeldzaam) bij borstkankerpatiënten die de coldcap bij de chemotherapie gebruikten bleek dat zij even vaak uitzaaiingen in de hoofdhuid kregen als patiënten zonder coldcap. Ook leefden patiënten uit beide groepen even lang. Ondanks een theoretisch verhoogd risico op huidmetastasen door hoofdhuidkoeling lijkt de behandeling dus veilig. Dit geldt ook voor patiënten met borstkanker, die nog geen uitzaaiingen hebben.

Als er in het lichaam al uitzaaiingen aanwezig zijn, dan is het theoretische risico op ontstaan van uitzaaiingen in de hoofdhuid niet belangrijk om mee te nemen in uw beslissing om wel of niet een coldcap te gaan gebruiken.

Bevriezing

Bevriezing van de huid is nooit gemeld bij gebruik van een koelmachine.

Meer informatie

Meer informatie

Op de volgende websites kunt u meer informatie krijgen over hoofdhuidkoeling:

- [hoofdhuidkoeling.nl \(https://www.hoofdhuidkoeling.nl/\)](https://www.hoofdhuidkoeling.nl/)
- [geef haar een kans.nl \(http://www.geefhaareenkans.com/\)](http://www.geefhaareenkans.com/)